

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie september 2012
Plénum

Uznesenie:

Spisová značka	PL. ÚS 10/2012
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (konanie o súlade právnych predpisov- sociálne zabezpečenie vojakov a policajtov/ pojem policajt/)
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie- odmietnutie pre nedostatok právomoci ústavného súdu na prerokovanie návrhu
dátum rozhodnutia	4. júla 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Skupina 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky navrhla začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 39 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy.
ratio decidendi	<p>Predmetom skúmania ústavného súdu je (ne)súladosť § 1 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, ktorý vymedzuje pojem policajt na účely tohto zákona, s čl. 39 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy.</p> <p>Z návrhu vyplýva, že navrhovatelia považujú za nesúladnú s ústavou tú skutočnosť, že zákonodarca nezahrnul pod pojem policajt aj príslušníkov obecných polícií, t. j. že v legálnej definícii pojmu policajt podľa ich názoru neústavne absentuje jeden subjekt. V záujme deklarovania neústavnosti tejto absencie napadli navrhovatelia ustanovenie zákona, ktoré samo osebe explicitne neobsahuje pravidlo, o ktorom by bolo možné vyhlásiť, že je v rozpore s niektorým článkom ústavy.</p> <p>Východiskom úvah ústavného súdu je posúdenie otázky, či v rámci abstraktnej kontroly ústavnosti môže ústavný súd vysloviť nesúlad ustanovenia zákona s ústavou aj v prípade chýbajúcej právnej normy, resp. neúplnej či nedostatočnej úpravy určitého spoločenského vzťahu.</p> <p>V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých sa zaoberal problémom tzv. legislatívneho opomenutia alebo legislatívnej nečinnosti. Okrem iného v ňom poukázal aj na rozdiely medzi legislatívnym opomenutím a legislatívnou nečinnosťou. Kým pri legislatívnom opomenutí ide o neúmyselné opomenutie úpravy určitého spoločenského vzťahu, resp. jeho časti, pri legislatívnej nečinnosti je určitá oblasť spoločenských vzťahov zámerne ponechaná bez právnej regulácie a vytvára sa tak tzv. legislatívna medzera (k legislatívnej nečinnosti a medzere v práve pozri napr. GERLOCH, A. a kol. Teorie a praxe tvorby práva. Praha: ASPI, 2008, s. 63 a nasl.)</p> <p>Samotná legislatívna nečinnosť môže mať rozmanité prejavy. V posudzovanom prípade však dospel ústavný súd k záveru, že ide o situáciu, keď neobstojí konštatovanie o legislatívnej nečinnosti v pravom slova zmysle, keďže určitá právna úprava existuje, navrhovateľom sa však zdá nesúladná s ústavou. Nejde teda o takú nečinnosť zákonodarcu, ktorá vytvára medzeru v zákone, ale o nedostatočný obsah prijatej právnej</p>

	<p>úpravy.</p> <p>O medzere v zákone môžeme uvažovať spravidla vtedy, ak zákon výslovne neobsahuje takú právnu úpravu, ktorú by na základe deklarovaného účelu v súlade s cieľom a systematickou, resp. všeobecnou súvislosťou zákona obsahovať mal.</p> <p>Ústavný súd sa prikláňa k názoru, že v tomto prípade možno uvažovať o tzv. nepravej medzere v zákone. Najčastejším argumentom navrhovateľov je nedostatočnosť právnej úpravy, pri tomto deficite je porušenie požiadavky rovnosti. V konkrétnom prípade ide o skutočnosť, že určitý subjekt je zahrnutý do právnej úpravy a iný nie je, čím ho podľa názoru navrhovateľov zákonodarca vylúčil zo skupiny osôb oprávnených na zákonom definované výhody v systéme sociálneho zabezpečenia, čo navrhovatelia vnímajú ako narušenie princípu rovnosti.</p> <p>Bez ohľadu na to, či ide o pravú alebo nepravú medzeru v práve, t. j. o skutočnú legislatívnu nečinnosť alebo o pocit nedostatočnej právnej úpravy, tento deficit spravidla nebýva objektom skúmania ústavných súdov v rámci abstraktnej kontroly ústavnosti.</p> <p>V Slovenskej republike je zákonodarný zbor jediný orgán, ktorý je kompetentný na primárnu normotvorbu a iný vnútroštátny orgán verejnej moci nie je kompetentný rozhodovať o existencii právnej povinnosti zákonodarného orgánu prijať alebo neprijať zákon s konkrétnym obsahom, či dokonca splnenie tejto povinnosti vynucovať.</p> <p>Zákonodarca je pri tvorbe obmedzený len ústavou a medzinárodnými zmluvami so silou vyššou ako zákon, s ktorými sa nemôže dostať do rozporu, inak môže zákonom upraviť alebo neupraviť akúkoľvek oblasť spoločenských vzťahov. Nie je teda vylúčené, že pri dostatku politickej vôle zákonodarca v budúcnosti upraví zákonom aj problematiku sociálneho zabezpečenia prílušníkov obecnej polície.</p> <p>V texte napadnutého ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení vojakov a policajtov formulácia „pre účely tohto zákona“ znamená, že zákonodarca mal zámer v tomto zákone upraviť a riešiť sociálne zabezpečenie len tých subjektov, ktoré taxatívne uvádza v citovanom ustanovení, a iný účel tento zákon nemá.</p> <p>Navrhovatelia teda napadli ustanovenie zákona, ktorý účelovo a ústavne súladne rieši problematiku sociálneho zabezpečenia policajtov, vojakov a v zákone taxatívne vymedzených subjektov.</p> <p>Ústavný súd má právomoc preskúmať namietané ustanovenia zákona, nemá však právomoc preskúmať ustanovenia, ktoré nie sú jeho obsahom (legislatívnu medzeru).</p> <p>Z uvedeného dôvodu ústavný súd konštatuje nedostatok svojej právomoci na jeho prerokovanie.</p>
<p>Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: PL. ÚS 23/05</p>

Nález:

<p>Spisová značka</p>	<p>PL. ÚS 109/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ján Luby</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (konanie o súlade právnych predpisov- poplatok v občianskom súdnom konaní za konanie súdu o námietkach proti exekúcii vykonávanej podľa exekučného poriadku)</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p><i>nález</i> –položka 13 písm. b) v časti I prílohy Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní (Sadzobníka súdnych poplatkov) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd - v zvyšnej časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>11. júla 2012</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavnému súdu doručený návrh krajského súdu na vyslovenie nesúlady položky</p>

	<p>13 písm. b) tvoriacej časti I prílohy Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní [Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej aj „sadzobník“ alebo aj „napadnutá položka“ alebo aj „napadnuté ustanovenie“)] zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).</p> <p>Navrhovateľ rozhoduje o odvolaní povinného proti uzneseniu okresného súdu, ktorým mu bolo na základe napadnutej položky uložené zaplatiť poplatok za konanie o námietkach proti exekúcii v sume 16 596,50 €. Z návrhu vyplýva, že okresný súd nemá pochybnosti o tom, že uvedený poplatok bol ustanovený v súlade s položkou 13 písm. b) sadzobníka, a preto by mal uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť. Keďže však dospel k záveru, že napadnutá položka nie je v súlade s niektorými ustanoveniami ústavy a dohovoru, podal predmetný návrh a uviedol k nemu ďalej uvedené dôvody.</p> <p>Je namieste zhrnúť, že navrhovateľ navrhuje vysloviť nesúlad napadnutej položky pre neurčitost' vymedzeného súdneho poplatku, pretože zákon neustanovuje, kto je jeho poplatníkom. Ďalej namieta neprípustné obmedzenie práva povinného na prístup k súdu, keďže podanie námietok proti exekúcii je jeho prvou možnosťou vyjadriť sa k samotnému návrhu na jej začatie. Domnieva sa, že neexistuje rozumný dôvod na jeho ustanovenie v danej výške, pokiaľ iný súvisiaci poplatok, konkrétne poplatok zo žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi, je ustanovený pevnou sadzbou („len“) 16,50 € a s návrhom na zastavenie exekučného konania dokonca žiadna poplatková povinnosť spojená nie je.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Hoci sa navrhovateľ domáha vyslovenia nesúladu len v prípade napadnutej položky, jej ústavnoprávne posúdenie musí reflektovať právnu úpravu ňou ustanoveného poplatku ako celku vrátane ďalších relevantných ustanovení, ktoré túto povinnosť konkretizujú.</p> <p>Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že samotná položka vymedzuje len objekt a sadzbu poplatku za konanie o námietkach proti exekúcii. Jeho objektom je súdne konanie o námietkach proti exekúcii podľa § 50 Exekučného poriadku, sadzba je určená na 6 % za súčasného ustanovenia minimálnej a maximálnej výšky poplatku, ktorý dopĺňa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch.</p> <p>Pokiaľ ide o ostatné náležitosti, zákon o súdnych poplatkoch výslovne neustanovuje poplatníka tohto konkrétneho poplatku, a rovnako tak neustanovuje všeobecné pravidlo, na základe ktorého by ho bolo možné určiť. Základ poplatku sa určí podľa § 7 zákona o súdnych poplatkoch.</p> <p>Na predmetný súdny poplatok sa vzťahuje § 5 ods. 1 písm. h) zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje písm. a) až písm. g), vzniká poplatková povinnosť nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa povinnosť zaplatiť poplatok uložila v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej.</p> <p>Poplatok je v zmysle § 8 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch splatný do troch dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa uložila povinnosť zaplatiť poplatok alebo ktorým sa schválil zmier.</p> <p>Ústavný súd vo všeobecnosti konštatuje, že dane a poplatky majúce charakter verejnoprávnej povinnosti peňažnej platby štátu (daňová a poplatková povinnosť) predstavujú ústavne aprobované obmedzenie práva vlastníť majetok.</p> <p>Rozlišovanie daní a poplatkov má v našom práve dlhodobú tradíciu a vychádza z neho i platný čl. 59 ústavy. V oboch prípadoch platí, že prostredníctvom týchto povinností sú zabezpečované príjmy štátneho rozpočtu, ktoré sú nevyhnutným predpokladom na to, aby štát mohol efektívnym spôsobom plniť svoje úlohy. Základný pojmový rozdiel medzi nimi spočíva v tom, že kým zmyslom daní je zhromažďovanie finančných prostriedkov na zabezpečovanie rôznych typov verejných statkov bez toho, aby mu zodpovedalo ekvivalentné protiplnenie, v prípade poplatkov je peňažná platba chápaná ako istý ekvivalent činnosti orgánu štátu alebo iného verejnoprávneho subjektu. Uvedené rozlíšenie však nemení nič na tom, že vo vzťahu k ustanoveniu daní, poplatkov, odvodov či iných obdobných povinností sa uplatnia v zásade rovnaké ústavnoprávne požiadavky.</p> <p>K ustanoveniu daní a poplatkov môže v zmysle čl. 59 ústavy dôjsť len zákonom alebo na základe zákona. Len zákon môže vymedziť konkrétne náležitosti predmetného právneho vzťahu, v rámci ktorého vzniká na strane štátu právny nárok na daň či poplatok</p>

a na strane jednotlivca určitá tomu zodpovedajúca povinnosť. V tejto súvislosti pritom nemožno opomenúť, že zákonodarca má široké uváženie v tom, akým spôsobom tieto povinnosti vymedzí, či už ide napr. o určenie predmetu, výšky či poplatníka dane alebo poplatku. Samotný už uvedený základný účel daňovej či poplatkovej povinnosti ho v tomto smere žiadnym spôsobom neobmedzuje.

Jeho úvaha ale nemôže byť bezhraničná, pričom jej medze možno vyvodit' z niektorých ústavných noriem, ktoré musia byť rešpektované i v oblasti daní a poplatkov. Zo zásady právneho štátu, ktorej normatívne vyjadrenie je obsiahnuté v čl. 1 ods. 1 ústavy, vyplýva požiadavka, aby bola daňová či poplatková povinnosť vymedzená jasne a určito.

Pri ich ustanovení musí byť tiež rešpektovaný ústavný princíp rovnosti, čo znamená jednak vylúčenie svojvôle pri odlišovaní subjektov a práv a jednak zákaz diskriminácie v zmysle čl. 12 ústavy. Okrem iného by tak vo všeobecnosti mali tieto povinnosti dopadať rovnomerne na všetky skupiny obyvateľstva. V neposlednom rade nesmie mať daňová alebo poplatková povinnosť na poplatníka taký „deštruktívny“ účinok, ktorý by fakticky vylúčil alebo zruinoval jeho majetkovú podstatu.

V prípade súdnych poplatkov je vedľa uvedených všeobecných východísk nutné zdôrazniť i niektoré špecifiká, ktoré majú relevanciu na posúdenie napadnutého ustanovenia a premietajú sa tak do zvolenej metodiky ústavnoprávneho prieskumu. Už bolo uvedené, že definičným znakom poplatku je určité protiplnenie, ktoré v prípade súdnych poplatkov predstavuje buď jednotlivý úkon, alebo konanie súdov (§ 1 zákona o súdnych poplatkoch). Tým však nie je dotknuté len vlastnícke právo poplatníka, k čomu dochádza z povahy veci pri akejkoľvek dani alebo poplatku, ale i jeho právo na súdnu ochranu. Podmienenie súdneho konania zaplatením poplatku totiž vždy predstavuje obmedzenie prístupu k súdu, čo platí i pre jeho dodatočné vymeranie. V tomto prípade síce nezaplatenie súdneho poplatku nebráni meritórnemu preskúmaniu návrhu, samotný vznik poplatkovej povinnosti sa však významným spôsobom premieta do úvahy jednotlivca, či má uskutočniť určitý procesný úkon. Zároveň má priame dopady na jeho majetok.

Uloženie poplatkovej povinnosti v občianskoprávných veciach nemožno samo osebe považovať za rozporné s právom na prístup k súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru. Skutočnosť, že realizácia tohto základného práva môže podliehať obmedzeniam, vyplýva už z jeho povahy. Jeho realizácia totiž vyžaduje vytvorenie účinného systému súdnej ochrany práv jednotlivca zo strany štátu, ktorého schopnosť plniť svoju funkciu bude vždy prinajmenšom fakticky limitovaná. Ani jedno z uvedených ustanovení navyše nezaručuje právo na bezplatné súdne konanie.

V tomto smere predstavujú súdne poplatky všeobecne akceptovateľný zásah, pričom z hľadiska naplňovania uvedenej funkcie štátu sledujú spravidla dva základné, hoci nie výlučné ciele. Prvý je fiškálny a jeho podstatou je aspoň čiastočná náhrada výdavkov, ktoré na strane štátu v súvislosti s konkrétnym súdnym konaním vznikli. Tým druhým je zamedzenie preťaženia súdov v dôsledku podávania zjavne neúspešných žalôb a z toho plynúcich negatívnych dôsledkov pre účastníkov súdnych konaní

Medzi materiálne obmedzenia vo vzťahu k súdnym poplatkom treba v súlade s čl. 13 ods. 4 ústavy považovať i povinnosť dbať na ich podstatu a zmysel. Aplikované obmedzenia nesmú jednotlivcovi zužovať prístup k súdu takým spôsobom alebo v takej miere, že bude narušená samotná podstata tohto základného práva.

Posúdenie súladu napadnutého ustanovenia s čl. 1 ods. 1 ústavy

Ústavný súd dospel k záveru, že zákonodarca pri ustanovení poplatku za konanie o námietkach proti exekúcii neustanovil dostatočne určito všetky jeho prvky. Zákon o súdnych poplatkoch totiž v prípade povinnosti zaplatiť tento poplatok neurčuje jej subjekt (t. j. adresáta predmetnej právnej normy), teda osobu poplatníka. Jeho osobu pritom nemožno jednoznačne vyvodit' ani žiadnou z prípustných výkladových metód vrátane metódy teleologickejho výkladu, ktorá by vychádzala z účelu napadnutého právneho predpisu.

Určenie osoby poplatníka je nevyhnutnou náležitosťou ustanovenia poplatkovej povinnosti, čo je dané už tým, že v opačnom prípade by ju nemal kto splniť. Je nepochybné, že účelom predmetného súdneho poplatku bolo zamedziť podávaniu neodôvodnených námietok proti exekúcii. Z tejto skutočnosti však ešte nemožno vyvodzovať záver o tom, že poplatníkom je povinný, ktorý námietky podáva.

Použitie § 2 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch totiž vylučuje jeho vlastné znenie, podľa ktorého je poplatníkom navrhovateľ poplatkového úkonu v prípade, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Takýto charakter by síce bolo možné priznať samotným námietkam, napadnuté ustanovenie však výslovne ustanovuje, že ide o poplatok za konanie, a teda nie za úkon, na základe ktorého sa toto konanie začína. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že zákon o súdnych poplatkoch vo svojom § 1 ods. 1 zásadne rozlišuje medzi poplatkami za konanie ako celok a poplatkami len za určitý úkon, a toto delenie sa premieta do celej sústavy ním ustanovenej štruktúry súdnych poplatkov. Neexistuje pritom žiaden zrozumiteľný dôvod, pre ktorý by zákonodarca vymedzil predmetný poplatok týmto spôsobom, pokiaľ by sledoval úmysel uložiť jeho zaplatenie vždy podávateľovi námietok.

Vzhľadom na to, že v danom prípade niet pochybností o tom, že ide o poplatok za konanie, je potrebné nevymedzenie subjektu poplatkovej povinnosti charakterizovať ako medzeru v zákone z nedostatku právnej regulácie. Ústavný súd podotýka, že o medzeru v zákone ide vtedy, ak zákon neobsahuje úpravu, ktorú by na základe účelu normy, v súlade s východiskovými cieľmi zákonodarcu alebo v zmysle všeobecnej súvislosti zákona mal zahŕňať. Jej vznik v tomto prípade zrejme súvisí so snahou zákonodarcu zjednodušiť procesnú obranu povinného v exekučnom konaní, resp. konaní o výkon rozhodnutia. Ten sa totiž pôvodne mohol proti exekúcii brániť podaním žaloby. Od tejto možnosti ale zákonodarca následne upustil a upravil právo povinného brániť sa proti konaniu vznesením námietok proti exekúcii priamo v exekučnom konaní.

Výkladu, ku ktorému sa vo svojich vyjadreniach priklonili ostatní účastníci konania, a to vychádzajúc z účelu predmetného poplatku, bráni predovšetkým skutočnosť, že tento účel možno dosiahnuť i pri odlišnom vymedzení osoby poplatníka. Nepochybne by to tak bolo napr. v prípade, ak by bol poplatníkom ten účastník, ktorý v konaní o námietkach nemal úspech.

Pokiaľ by totiž zákonodarca vymedzil predmetný poplatok tým spôsobom, že k jeho plateniu dochádza až po rozhodnutí o týchto námietkach, a jeho účelom malo byť predovšetkým premietnutie sa do úvahy povinného, či námietky (po zvážení svojich šancí na úspech) podá alebo nie, potom je opodstatnené, aby namiesto povinného, ktorý bol so svojimi námietkami úspešný, tento poplatok platil navrhovateľ exekúcie. Tým by bol nakoniec naplnený i účel poplatku spočívajúci v náhrade výdavkov štátu. Je teda zrejme, že napadnutá právna úprava môže byť doplnená viacerými spôsobmi bez toho, aby tým bol znemožnený ňou sledovaný účel. Nejde pritom o triviálnu situáciu, keď by absenciu slovného vyjadrenia adresáta v určitom ustanovení bolo možné nahradiť bez akýchkoľvek pochybností systematickým výkladom, teda jeho vyvedením z iného súvisiaceho ustanovenia, ako vo svojom vyjadrení poukázom na niektoré iné ustanovenia naznačovala národná rada.

Požiadavka určitosti má v prípade ukladania daní a poplatkov zásadný význam. Ich ustanovením totiž dochádza vždy prinajmenšom k zásahu do vlastníckeho práva poplatníka, a to na účel zabezpečenia príjmov štátneho rozpočtu, ktorý je natoľko všeobecný, že je ním možné odôvodniť povinnosť platiť daň či poplatok u rôznych subjektov a v rôznych výškach. Práve z dôvodu, že ich náležitosti nemožno vyvodiť, ale len určiť, je len ťažko predstaviteľné, aby o nich rozhodoval správny orgán alebo súd. Musel by totiž rozhodovať na základe uváženia, ktorého hlavným kritériom by bola účelnosť z hľadiska vlastných preferencií. Takýto druh rozhodovania pritom nielenže nenáleží súdom vo všeobecnosti, ale v prípade predmetnej matérie ho výslovne vylučuje aj čl. 59 ods. 2 ústavy, podľa ktorého je národná rada jediným orgánom oprávneným originárne ustanoviť zákonom dane a poplatky. Len prostredníctvom jej rozhodnutia tak môže byť legitimovaná určitá daňová alebo poplatková povinnosť, pričom táto požiadavka sa vzťahuje i na všetky jej jednotlivé prvky, určenie poplatníka nevynechajúc.

Zákon zároveň poskytuje ochranu dotknutému jednotlivcovi, pretože ten môže na jeho základe tento zásah predvídať a súčasne sa môže domáhať ochrany v prípade, ak by jemu ustanovená povinnosť bola v rozpore so zákonom.

Uvedené neznamená, že by bolo v prípade súdnych poplatkov vylúčené akékoľvek uváženie. Jeho medze, ktorými treba rozumieť predovšetkým účel a rozhodujúce kritéria na jeho uplatnenie, však musia byť dostatočne určité, aby vylúčili svojvôľu, a prostredníctvom odôvodnenia umožňovali jeho kontrolu.

Ako príklad je možné uviesť posúdenie otázky, či sú v konkrétnom prípade dané podmienky na úplné alebo čiastočné oslobodenie účastníka konania od súdnych poplatkov so zreteľom na jeho pomery. V takomto prípade je uváženie sudcu plne opodstatnené. Nejde totiž viac o nahrádzanie národnej rady pri vlastnom rozhodnutí o účelnosti ustanovenia poplatku niektorému z účastníkov, ale o hľadanie spravodlivej rovnováhy, aby daná poplatková povinnosť neznamenala vylúčenie možnosti účastníka konania účinne brániť svoje práva. Z porovnateľných dôvodov, teda so zreteľom na nevyhnutnosť vyvažovania proti sebe stojacich záujmov účastníkov možno považovať za ústavne akceptovateľnú právomoc súdu rozhodnúť podľa § 2 ods. 1 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch o tom, či poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov zaplatia obaja účastníci alebo len jeden z nich.

Absencia zákonného vymedzenia poplatníka viedla súdy k vlastnému vysporiadaniu sa s otázkou, proti komu vlastne poplatková povinnosť smeruje, pričom aj účastníci konania vo svojich vyjadreniach stručne konštatovali existenciu ustáleného prístupu súdov, podľa ktorého je v prípade podania námietok proti exekúcii poplatníkom povinný. Ústavný súd však zastáva názor, že predmetnú medzeru v zákone nemožno odstrániť tým, že sa súdna judikatúra prikloní k jednej z viacerých možností, ktoré so zreteľom na jeho účel prichádzajú do úvahy. Z pohľadu povinného v exekučnom konaní by totiž nedošlo k ustanoveniu jeho poplatkovej povinnosti zákonom alebo na základe zákona, ale naopak, mimo (hoci neúplný) zákonný rámec, ktorý o osobe poplatníka mlčí. Takéto ustanovenie právnej povinnosti by bolo v rozpore s čl. 59 ods. 2 ústavy, a tým i s čl. 20 ods. 1 ústavy.

Právna úprava, ktorá ustanoví poplatkovú povinnosť bez toho, aby určila, kto je jej adresátom, nemá žiadne rozumné opodstatnenie a svojou existenciou naopak vytvára priestor na postup štátnych orgánov vybočujúci z medzí zákona. V prípade predmetnej poplatkovej povinnosti sa tento nedostatok premieta i do pretrvávajúcich výkladových problémov, ktoré neumožňujú prijať záver o existencii jednotného súdneho výkladu napadnutej položky. Ústavný súd v tejto súvislosti vychádza z vlastných poznatkov o rozhodovacej praxi súdov, ktoré získal nielen z vlastnej rozhodovacej činnosti, ale i zoznámením sa s približne 50 rozhodnutiami okresných súdov a krajských súdov vydanými v období od októbra 2011 do marca 2012, ktoré sú verejne prístupné na webových stránkach ministerstva. Z ich obsahu je zrejmé, že i po uplynutí viac než desiatich rokov od zavedenia tohto poplatku existuje v judikatúre súdov odlišný výklad, pokiaľ ide o samotnú povahu poplatku, teda či ide o poplatok za podanie námietok alebo za konanie o nich.

Prevažná väčšina rozhodnutí vychádzala z predpokladu, že poplatníkom je vždy povinný, z čoho niektorí sudcovia vyvodili záver o vzniku poplatkovej povinnosti podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch už podaním návrhu, čím tento poplatok fakticky interpretovali ako poplatok za tento úkon. Iné súdy, naopak, vychádzali dôsledne z toho, že ide o poplatok za konanie, a vznik poplatkovej povinnosti spájali s rozhodnutím súdu v zmysle § 5 ods. 1 písm. h) zákona o súdnych poplatkoch.

Za poplatníka pritom v podstate vždy určili povinného, a to bez ohľadu na to, či bol so svojimi námietkami úspešný alebo nie. Táto ambivalentnosť súdnej praxe svedčí o tom, že zodpovedanie otázky, aký účel sledoval zákonodarca zavedením tohto súdneho poplatku práve týmto spôsobom, zďaleka nie je jednoduché či bezproblémové. Vo svojich dôsledkoch sa ale prenáša na fyzické osoby a právnické osoby v podobe rozdielneho zaobchádzania, keď v závislosti na prístupe jednotlivých súdov musia niektorí povinní zaplatiť poplatok po podaní návrhu, pričom jeho nezaplatenie má (po neúspešnej výzve) za následok zastavenie konania, a niektorí až po rozhodnutí o námietkach, a to pod hrozbou vymáhania bez ohľadu na to, či k začatiu konania o nich nedošlo len v dôsledku pochybenia povinného (napr. ak jeho podanie bolo vlastne návrhom na zastavenie konania alebo len vyjadrením k zaslanému upovedomeniu o začatí exekúcie).

Všetky tieto skutočnosti tak odôvodňujú záver, že položka 13 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov nespĺňa ústavou ustanovené požiadavky určitosti a predvídateľnosti, ktoré sú nevyhnutným predpokladom uloženia poplatkovej povinnosti, pričom tieto nedostatky nemožno so zreteľom na čl. 59 ods. 2 ústavy odstrániť ani ustálenou súdnou praxou. Napadnutá položka preto podľa ústavného súdu nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy.

Posúdenie súladu napadnutého ustanovenia s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru

Uvedený záver o neurčitosti napadnutej položky sa premieta i do rozsahu, v akom mohol ústavný súd preskúmať jej ústavnosť z hľadiska ďalších krajským súdom uplatnených námietok. Tie vychádzali z predpokladu, že poplatníkom predmetného poplatku je vždy povinný, ktorý však nemá oporu v zákonnej úprave a nemožno ho považovať za súčasť preskúmvanej právnej normy. Napriek tomu nestráca ich prieskum opodstatnenie, pokiaľ sa týka širšej otázky, či konanie o námietkach proti exekúcii vôbec (a prípadne za akých podmienok) môže byť predmetom súdneho poplatku, a to so zreteľom na to, že sa podstatným spôsobom dotýka práva povinného na súdnu ochranu. Práve v tejto súvislosti nakoniec namietať nesúlad napadnutej položky s čl. 46 ods. 1 ústavy i navrhovateľ.

Samotné exekučné konanie (a náklady s ním spojené) nemožno ponímať vo vzťahu k povinnému ako sankciu, ktorú musí strpieť bez ohľadu na to, či pred jeho začatím splnil svoj záväzok alebo nie. Jeho priebeh nemôže byť založený na existencii nevyvrátiteľnej domnienky trvania práva, v prospech ktorého svedčí príslušný exekučný titul. Naopak, povinný musí mať vždy účinnú možnosť preukázať, že splnil svoj záväzok ešte predtým, než došlo k jeho začatiu. Jedným z jeho procesných práv preto vždy musí byť právo vyjadriť sa k návrhu na vykonanie exekúcie, ako aj predkladať dôkazy v prospech svojich tvrdení. Len v takomto prípade môže toto konanie obstať z hľadiska uvedených ústavných ustanovení.

Konanie o námietkach proti exekúcii podľa § 50 Exekučného poriadku je integrálnou súčasťou exekučného konania a z hľadiska ústavných záruk procesných práv účastníkov konania ho nemožno posudzovať izolovane. Až prostredníctvom námietok sa môže povinný prvýkrát vyjadriť k návrhu na vykonanie exekúcie a procesne relevantným spôsobom spochybníť jeho dôvodnosť. Po vzniku exekučného titulu totiž, ako to predvída ods. 1 uvedeného ustanovenia, mohli nastať okolnosti, ktoré buď spôsobili zánik vymáhaného nároku (typicky napríklad zaplatenie dlhu), alebo bránia jeho vymáhateľnosti, prípadne sú dané iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. Vyhovenie námietkam v zmysle § 50 ods. 5 prvej vety Exekučného poriadku je navyše obligatórnym dôvodom zastavenia exekučného konania.

Ustanovenie čl. 59 ods. 2 v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nevyklučuje, aby predmetom poplatkovej povinnosti bol určitý úkon účastníka súdneho konania, alebo dokonca len časť súdneho konania. V prípade konania o námietkach proti exekúcii je však nevyhnutné reflektovať jeho súvislosť s exekučným konaním ako celkom a s možnosťou jeho účastníkov uplatňovať v jeho rámci svoje ústavou garantované práva. Odhliadnuc od fiškálneho účelu tohto poplatku, ktorý je prítomný vždy, je možné identifikovať jeho regulačnú funkciu, ktorá má obmedziť bezdôvodné uplatňovanie námietok, a tým zvýšiť efektívnosť exekučného konania, pokiaľ ide o jeho dĺžku.

Vo všeobecnosti je pritom nepochybne možné označiť za legitímne, ak sa výška poplatku za konanie či všeobecne trovy konania odvíjajú od jeho priebehu, teda i od toho, či boli v rámci neho uplatnené určité procesné prostriedky, ak je s nimi spojené začatie čiastkového konania pred súdom, ktoré by inak nebolo nevyhnutné. Na druhej strane však nemožno opomenúť, že námietky proti exekúcii sú jediným prostriedkom, ktorý má povinný na účel ochrany svojich práv v exekučnom konaní po podaní návrhu na vykonanie exekúcie, pokiaľ nastala jedna zo situácií uvedených v § 50 ods. 1 Exekučného poriadku. Inými slovami, sú jediným prostriedkom, ktorým je zabezpečované jeho právo vyjadriť sa k predmetu exekučného konania, teda konania, ktoré sám neinicioval a v ktorom je rozhodované o jeho právach a povinnostiach.

Ústavný súd zastáva názor, že na rozdiel od podania návrhu, ktorým sa začína určité súdne konanie, nemôže byť samotná možnosť účastníka vyjadriť sa k jeho predmetu podmienená zaplatením súdneho poplatku ani touto formou dodatočne sankcionovaná. Námietky proti exekúcii navyše predstavujú jediný procesne relevantný spôsob vyjadrenia sa k návrhu, na základe ktorého môže byť voči povinnému nariadená exekúcia, ktorá je z povahy veci zásahom do jeho základných práv a slobôd.

Už táto skutočnosť vylučuje, aby bola poplatková povinnosť vždy spojená len s ich uplatnením, nemajúc väzbu na konanie ako celok (napríklad so zreteľom na úspech vo veci). Nie je pritom podstatné, či k naplneniu základného práva dochádza „iba“

formou vyjadrenia sa v určitom prebiehajúcom konaní alebo formou podania opravného prostriedku, na ktorý nadväzuje určité ucelené čiastkové súdne konanie, ako to je v danej veci. Z hľadiska práv dotknutého účastníka totiž medzi oboma formami nie je žiaden významný obsahový rozdiel.

Zákonodarca môže súdny poplatok stále širokým spôsobom ustanoviť tak, aby reflektoval skutočnosť, že v dôsledku námietok musí vo veci rozhodovať súd, a nie exekútor, tento poplatok ale nemôže mať fakticky povahu poplatku za vyjadrenie sa k veci v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože by zasahoval do samotnej podstaty týmto článkom zaručeného práva, aby sa každý vo svojej veci „mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom“. Tým by sa dostal tiež do rozporu s čl. 13 ods. 4 ústavy, ktorý takto intenzívny zásah do základných práv vylučuje. Práve takýto účinok by mal tento poplatok i v prípade, že by bol ustanovený za konanie (a nie za úkon), pokiaľ by jeho výlučným poplatníkom bol práve podávateľ námietok.

Treba zdôrazniť, že napadnutá položka neustanovuje osobu poplatníka a jeho určenie tak fakticky ponecháva súdom, čo je, ako už bolo uvedené, v rozpore s čl. 1 ods. 1 ústavy. Svojou neurčitosťou ale vytvorila priestor na prevažujúcu prax súdov, ktoré napriek tomu, že sa rozchádzali v samotnom hodnotení povahy poplatku, teda či ide o poplatok za úkon alebo za konanie, ustanovovali predmetnú poplatkovú povinnosť výlučne podávateľovi námietok. Vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy nemožno predmetný nedostatok právnej úpravy odstrániť ani formou ústavne konformného výkladu, pretože súdy by i tak museli na základe vlastnej úvahy o účelnosti ustanoviť pravidlo, podľa ktorého bude osoba poplatníka určená. K takémuto ustanoveniu je však oprávnený len zákonodarca.

Napadnutá položka umožňuje neprípustným spôsobom obmedziť právo účastníka konania vyjadriť sa k prerokúvanej veci, hoci je rozhodované o jeho právach a povinnostiach. Je preto v rozpore s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy, ako aj s čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ďalšie námietky

Pokiaľ ide o posúdenie navrhovateľom namietaného nesúladu napadnutej položky z hľadiska výšky poplatku so zásadou rovnosti zbraní v zmysle čl. 47 ods. 3 ústavy, touto námietkou sa už ústavný súd nezaoberal.

Výšku poplatku by totiž musel posudzovať s ohľadom na osobu jeho poplatníka, ktorú zákon neustanovuje. Priestor na vyjadrenie sa k tejto otázke ale nemôže vytvoriť ani poukaz na doterajšiu prevažujúcu súdnu prax. Tá síce za poplatníka považovala povinného, ako však už bolo uvedené, takýto stav taktiež nebol v súlade s ústavou. Keďže za týchto okolností sa stala uvedená námietka bezpredmetnou, ústavný súd rozhodol o tejto časti návrhu tak, že jej nevyhovelo.

Ústavný súd konštatuje, že **položka 13 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. V zmysle čl. 125 ods. 3 ústavy a § 41a zákona o ústavnom súde tak toto ustanovenie stráca účinnosť dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov.**

Národná rada je povinná uviesť toto ustanovenie do súladu s ústavou, ústavnými zákonmi a medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom. Ak tak neurobí, stratí toto ustanovenie platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

Ústavný súd zdôrazňuje, že tento nález nezakladá nárok na vrátenie alebo náhradu zaplatených súdnych poplatkov podľa napadnutej položky. Všetky právoplatné rozhodnutia, ktorými bola predmetná poplatková povinnosť stanovená, zostávajú v zmysle § 41b ods. 2 zákona o ústavnom súde nedotknuté.

Tým, samozrejme, nie je vylúčená možnosť domáhať sa ich zrušenia zákonom ustanovenými procesnými prostriedkami. Povinnosti zaplatiť tento poplatok, ktoré neboli splnené, však po vyhlásení tohto nálezu v Zbierke zákonov nemožno nútene vymáhať.

Odlišné stanovisko sudcu Milana Ľalíka vo veci sp. zn. PL. ÚS 109/2011

S výrokom nálezu v bode 1 a s jeho odôvodnením nesúhlasím, a to z nasledujúcich dôvodov: Väčšina pléna dovolila všeobecnému súdu postupovať v exekučnom konaní veľmi formalisticky, keď aprobovala hľadať právo len cez priame

a výslovné pokyny v zákonom texte, a dokonca sama zisťovala a formulovala právo izolovane iba z doslovného znenia zákona bez toho, že by prihliadla na účel zákona, históriu jeho vzniku, logickú a systematickú súvislosť a pod., čo je v súčasnej dobe neudržateľným momentom používania práva.

Treba mať totiž na zreteli, že právna norma sa nie vždy musí kryť s tým, ako je vyjadrená v texte zákona, a to ani v takom prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý. Ústavný súd dlhodobo zdôrazňuje význam teleologickej argumentácie a hľadania zmyslu a účelu zákona jeho interpretom cez rôzne výkladové východiská.

Preto aj v tejto súvislosti treba zobrať do úvahy účel právnej úpravy súdnych poplatkov, od ktorého sa odvíjajú spôsoby určenia jeho výšky a poplatníka v jednotlivých prípadoch. Všeobecne uznávaným účelom (funkciou) súdnych poplatkov je zabezpečiť sčasti náhradu nákladov, ktoré vznikajú štátu výkonom súdnictva (fiškálna funkcia), obmedzovať podávanie niektorých neuvážených či svojvoľných (šikanózných) návrhov na začatie súdnych konaní (regulačná funkcia) a pôsobiť na to, aby povinní dobrovoľne plnili svoje povinnosti (motivačná funkcia).

Pri interpretácii právnych predpisov upravujúcich vyberanie súdnych poplatkov treba rešpektovať zmienený účel zákona, dbať na to, aby bola zachovaná primeraná rovnováha medzi uvedenými funkciami, aby vyberanie poplatkov nekládlo neprimerané prekážky prístupu na súd, nadmerne ich nezaťažovalo, nevedlo k priet'ahom a aby výška súdnych poplatkov bola rozumne odstupňovaná v závislosti na typovej zložitosti a závažnosti konania a úkonov, za ktoré sú poplatky vyberané.

Moja, od väčšiny pléna odlišná interpretácia nálezom dotknutých ustanovení zákona o súdnych poplatkoch vychádza z uvedených kritérií a možno ňou vyvodit', že

- a) poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh (§ 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch),
- b) úkony a konania, ktoré majú byť spolpatnené, predpokladajú ich výslovné uvedenie v sadzobníku, ktorý vytvoril štyri časti, z ktorých I. časť upravuje poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní (pol. 1 až 18e), II. časť poplatky za úkony súdov (pol. 19 až 26), III. časť sa venuje poplatkom orgánov štátnej správy súdov a posledná IV. časť poplatkom za úkony prokuratúry,
- c) sporná položka 13 písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov je teda zahrnutá do prvej časti upravujúcej poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní (tu exekučnom),
- d) poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu [§ 2 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch].

Niet pochýb ani o tom, že námietky proti exekúcii (§ 50 Exekučného poriadku) sú procesnou obranou iba povinného (teda nie aj oprávneného) proti začatiu exekučného konania proti nemu; táto procesná legitímácia povinnému vzniká doručením upovedomenia o začatí exekúcie.

Včas podané a odôvodnené námietky proti exekúcii majú odkladný účinok a rozhoduje o nich exekučný súd tak, že buď ich zamietne, alebo im vyhovie a po právoplatnosti jeho rozhodnutia začatú exekúciu zastaví.

Za logickú a celkovú konštrukciu zákona o súdnych poplatkoch v spojení s Exekučným poriadkom zodpovedajúcu možno teda považovať úvahu, že

- a) poplatníkom za podané námietky, ktorými sa iniciuje súdne konanie a rozhodovanie o nich, je len povinný,
- b) položka 13 písm. b) sadzobníka svojou určitosťou nevykazuje ani nemôže vykazovať sama osobe ani v kontexte s inými ustanoveniami znaky protiústavnosti, lebo poplatková povinnosť vzniká vykonaním úkonu, ktorý podlieha poplatkovej povinnosti, a tým je podanie námietok, a je primerane odstupňovaná a
- c) uloženie poplatkovej povinnosti v civilných (exekučných) veciach nemožno považovať apriori za rozporné s právom na prístup k súdu .

Ochranou proti neprimeraným prekážkam v prístupe k súdu sú jednak zmienená výška percentnej sadzby a horný limit poplatku (16 596,50 €) a jednak možnosť oslobodenia od súdnych poplatkov.

Argument, že poplatok obmedzuje právo povinného vyjadriť sa po prvýkrát k doručenému upovedomeniu o začatí exekúcie, tiež neobstojí jednak pre možnosť oslobodenia od poplatku, jednak že takáto situácia nie je nijako výnimočná ani u iných typov konaní, napr. v prípade vydania rozhodnutí v tzv. skrátrenom konaní a podania opravných prostriedkov proti nim, ktoré sú tiež spolpatnené (porov. § 172 a nasl. OSP

	<p>a pol. 2 s poznámkou č. 5 sadzobníka) a doteraz prešli testom ústavnosti a jednak je eliminovaný aj inštitútom náhrady trov exekúcie.</p> <p>Prednosťou tohto výkladu je najmä to, že súdne poplatky vôbec nezaťažovali súdy, nevedli k prietahom (predmetom námietok tak boli iba zákonom uznané skutočnosti hmotného a procesného práva, ktoré nastali až po vzniku exekučného titulu) a poplatky pôsobili aj na to, aby povinní dobrovoľne plnili svoje povinnosti, čím ich nepriamo nútili k splneniu vymáhanej platobnej povinnosti, ktorá je u nás stále na veľmi nízkej úrovni.</p> <p>Rovnako situácia, že exekučné súdy predmetnú problematiku odlišne právne posudzovali, bez ďalšieho neznamená, že každú takú odlišnosť treba hneď riešiť v ústavnoprávnej rovine vyslovením protiústavnosti takto aplikovaného ustanovenia. Pripomínam, že na nápravu tohto nežiaduceho stavu pozná náš právny poriadok celý rad právnych prostriedkov a spôsobov na usmernenie judikatúry; týmto prostriedkom však zásadne nie je a nemôže byť návrh či ústavná sťažnosť na vyslovenie protiústavnosti dotknutého ustanovenia.</p> <p>Z uvedených dôvodov som preto nenašiel žiadnu oporu pre záver väčšinového stanoviska, takže podľa môjho názoru nemalo byť návrhu krajského súdu vyhovie tak, ako to navrhovali aj ostatní účastníci konania.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 464/2010- bod 32; PL. ÚS 19/09, I. ÚS 176/03, I. ÚS 45/09, I. ÚS 464/2010, PL. ÚS 38/99, PL. ÚS 56/07, III. ÚS 201/2010, PL. ÚS 19/09- bod 69 ods. 3, III. ÚS 1/04, IV. ÚS 341/04, I. ÚS 357/08, II. ÚS 370/09, PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, PL. ÚS 56/07, I. ÚS 54/97, I. ÚS 18/95</p> <p>ESEP: Tolstoy-Miloslavsky proti Spojenému kráľovstvu, § 59, § 61 a nasl. sťažnosť č. 68490/01 – Stankov proti Bulharsku z 12. júla 2007, § 57 sťažnosť č. 28249/95 – Kreuz proti Poľsku z 19. júna 2001, § 54, § 66 sťažnosť č. 48140/99 – Teltronic-CATV proti Poľsku z 10. januára 2006, § 63 sťažnosť č. 39199/98 – Podbielski a PPU Polpure proti Poľsku z 26. júla 2005, § 65</p>

Spracovali : JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.